Vrijdag 3 Mei 1946 DAGBLAD 63ste Jaargang No. 4801

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags, abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog
Redactie-adres Consciëntiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

De Facto erkenning Indonesische Republiek; Vrijheid om federatie te vormen.

Parijse conferentie nog geen erg succes

Tojo en trawanten voor de rechtbank.

DE INDONESISCHE SITUATIE.

In de Tweede Kamer heeft de Minister van Overzeese Gebiedsdelen, Prof. Dr. Johann H. A. Logemann een overzicht gegeven van de besprekingen, die te Batavia en op de Hoge Veluwe zijn gevoerd. Hij verklaarde dat een voorlopige overeenkomst werd bereikt. De Nederlandse Regering is bereid te erkennen dat de Republiek „de facto" autoriteit bezit in die delen van Java en Madoera die niet door de geallieerden bezet zijn, maar dat de andere eilanden in de gelegenheid worden gesteld zich bij de republiek aan te sluiten dan wel buiten deze republiek te blijven maar deel uit te maken van de voorgestelde federatie. Tegenover deze gedeeltelijke erkenning van de republikeinse autoriteit zullen de republikeinen onder Sjahrir de Nederlandse souvereiniteit erkennen.

Prof. Logemann verklaarde dat deze voorlopige overeenkomst was geïnspireerd door de overeenkomst die in Indo-China werd bereikt, waar Viet Nam op gelijksoortige wijze deel uitmaakt van de Indo-Chinese federatie die op haar beurt is opgenomen in de Franse Unie.

De onderhandelingen tussen Dr. van Mook en de Republikeinen hebben nog niet tot een resultaat geleid maar de Regering vertrouwt er op dat de oplossing wordt gevonden en dat een diep besef wederzijds tot een oplossing moet leiden.

Onmiddellijk na de uiteenzetting van Prof. Logemann werd de vergadering opgeheven.

Aanstaande Maandag zal de algemene bespreking worden begonnen; ook het verslag van de Commissie van Poll wordt dan behandeld. (Aneta, den Haag, 3.5).

x x x

Ter verduidelijking publiceren wij hieronder de text van de overeenkomst welke op 6 Maart j.l. te Hanoi door Indo-China en Frankrijk werd gesloten. Kennelijk is het dus Logemanns bedoeling om tot een soort Nederlandse Unie te komen, waarbij het woord „republiek" in niet precies dezelfde zin gebruikt wordt als waarin wij dit gewoon zijn, zoals bijvoorbeeld de republiek Peru, dus een staat die met geen ander land iets te maken heeft. Indo-China, en straks wellicht ook Java, worden dus als republiek met eigen organen, doch bnnen een Franse, c. q. Nederlandse Unie, erkend. Ons leger kan in die republiek vertoeven, dus ook iets nieuws bij het begrip republiek. Wij zien hier hoe het Koninkrijk zich gaat ontwikkelen. Oost-Indië dat krachtens aard en betekenis meer en meer de zelfstandige staat gaat worden, terwijl wij verwachten dat Curaçao en Suriname, welker aard zo totaal anders is, zich meer en meer zullen gaan ontwikkelen in de richting van de eenheidsstaat met Nederland, zij het een zeer sterk gedecentraliseerde eenheidsstaat.

Hieronder volgen thans de drie bepalingen inzake Indo-China — zou er wel een land zijn, dat een zo belangrijk feit in drie korte artikeltjes luchtigweg weet te formuleren, behalve Frankrijk?

Hier zijn ze:

„1o. De Franse regering erkent de Republiek Viet-Nam als een vrije staat, met een eigen regering, een eigen parlement, een eigen leger en eigen financiën, een staat die deel uitmaakt van de Indochinese Federatie en van de Franse Unie; zij verplicht zich, de besluiten te bekrachtigen, welke door de bevolkingen bij referendum zullen worden genomen. (Dit doelt op de aansluiting van andere gebieden, zoals Cochinchina, bij Viet-Nam).

2o. De regering van Viet-Nam verklaart zich bereid, het Franse leger vriendschappelijk te ontvangen, wanneer dit, krachtens de internationale accoorden, de Chinese troepen aflost. Een toevoegsel bij deze voorlopige overeenkomst zal de methoden vaststellen, volgens welke de aflossing in haar werk zal gaan.

3o. Bovenstaande bepalingen zullen terstond na de uitwisseling der handtekeningen van kracht worden. Elk der contracterende partijen zal alle vereiste maatregelen treffen voor het terstond beeindigen van de vijandelijkheden, haar troepen in de huidige stellingen laten, en een sfeer scheppen, die gunstig is voor het onmiddellijk aanknopen van vriendschappelijke betrekkingen met Frankrijk. De onderhandelingen zullen o.a. gaan over de diplomatieke betrekkingen van Viet-Nam met andere staten, over de toekomstige status van Indochina, en over economische en culturele belangen.

Hanoi, Saigon of Parijs kunnen worden aangewezen als zetel van de conferentie."

JOEGOSLAVISCHE BOEREN NAAR CURAÇAO.

Uit Londen, waar het Comité voor Vluchtelingen en Ontheemden van de Verenigde Landen vergadert, seint Aneta vanmorgen het volgende nieuws:

Het voorstel van de Nederlandse Regering om Suriname en Curaçao open te stellen voor Europese refugié's, is nog niet in het openbaar besproken. Wel is reeds gebleken, dat Joegoslaven, landbouwers in hoofdzaak, hiervoor in aanmerking zouden komen, omdat zij zich het beste kunnen aanpassen (Londen, Aneta, 3.5).

* * *

Zoals uit het bericht blijkt gaat het hier om een voorstel. Een voorstel nochtans dat vreemd genoeg is, omdat men zich eerst wel eens had mogen vergewissen hoe men in Suriname en Curaçao over dit plan denkt.

Het zou wel gek worden als geboren Nederlanders hier als een soort levende melkflessen staangeld moeten betalen, terwijl Joegoslavische vluchtelingen hier vrije toegang hebben. Wij geloven niet erg in het nut van grensbeperkingen, omdat deze het stramien zijn, waarop de oorlogen worden voorbereid zoals de geschiedenis aantoont, maar als men gaat beperken, laat er dan enige systematiek in te vinden zijn.

Boerenarbeid zou hier zeker nog kunnen worden uitgebreid en in Suriname nog meer. Of Joegoslaven daartoe de meest geschikte mensen zijn, kunnen wij moeilijk beoordelen. Het subtropische klimaat van Joegoslavië, de rotsige gesteldheid van vele delen van dat land, zijn punten die inderdaad enige overeenkomst met hier vertonen, maar de welige vegetatie van Joegoslavië vindt men hier niet. Of voorkeur gegeven moet worden aan Joegoslavische vluchtelingen dan wel aan emigrerende boeren uit het eigen overbevolkte land, kan pas na onderzoek van de omstandigheden waaronder beide groepen leven worden bepaald. Men zou evenwel geneigd zijn toch eerst de eigen landgenoten te helpen: het hemd is nu eenmaal nader dan de rok. Vermoedelijk gaat het hier om enkele lieden, die Curaçao en Suriname totaal niet kennen — wellicht heeft men enkele adviseurs van Overzeese Gebiedsdelen geëngageerd — en is men zo tot dit rare voorstel gekomen. Waarom raadpleegt men ons volk niet?

GEEN OVEREENSTEMMING ONDER DE GROTEN.

Hooggeplaatste afgevaardigden naar de conferentie der Ministers van Buitenlandse Zaken zeiden terloops, dat, mits zich een opzienbarende, volkomen onvoorziene gebeurtenis voordoet, er practisch geen hoop is dat men thans tot overeenstemming zal komen over de vredesverdragen. Dit is de mening van vele Britse, Noordamerikaanse en Franse afgevaardigden naar de conferentie, welke Europa's vrede voorbereidt. Elk zeide in privé, dat het nog te vroeg is om te voorspellen, dat de conferentie een volledige mislukking zou worden, doch men wees erop, dat na zeven dagen van vermoeiende vergaderingen de Ministers niet dichter bij een overeenkomst zijn over de polemische vraagstukken dan voor zij begonnen.

Afgezien van de algemene ontmoediging over enig gebrek aan vooruitgang wezen de diplomaten op het verzoek van Byrnes dat de vier mogendheden de Italiaanse en andere Europese wapenstilstandsverdragen zonder uitstel zouden wijzigen als een belangrijk teken, dat de hoop op vredesverdragen in de naaste toekomst snel vervliegt. Byrnes vroeg om een overeenkomst over een nieuw milder Italiaans wapenstilstandsverdrag in een kleine informele samenkomst der Ministers in de hoop dat een groter accoord mogelijk kan zijn. De kleinere samenkomst eindigde na 2½ uur zonder vooruitgang te hebben gemaakt over het Italiaans vredesverdrag, waarover men het meest onverzoenlijk schijnt te zijn. Noordamerikaanse autoriteiten zeiden, dat de Verenigde Staten vastberaden zijn op hun stuk te staan over deze vraagstukken en de mogelijkheid dat de Russen plotselinge concessies zouden doen, scheen de enige kans op het welslagen van de conferentie. Voor zover heeft Molotov geen teken gegeven dat hij van plan is een stap achteruit te doen over de voornaamste vraagstukken. De vier ministers zouden heden bijeenkomen om te luisteren naar verklaringen over de Italiaans-Joegoslavische grens van de vertegenwoordigers van de twee betrokken landen.

De Joegoslavische delegatie, waaronder waarnemend Premier Edward Kardelj en de Minister van Buitenlandse Zaken Stanoje Simic spreken het eerst bij de opening van de bijeenkomst in het Palais de Luxembourg om 14 uur GMT. Dan volgt de Italiaanse Minister van Buitenlandse Zaken Alcide de Gasperi. Bij zijn aankomst in Parijs zeide de Italiaanse diplomaat, dat hij zou vragen om het behoud van Triëst. Ook zeide hij dat het feit dat vier verschillende grenzen werden voorgesteld „ons een kans moet geven om te worden gehoord. Ik ben optimistisch".

Terwijl zij zich gereed maakten voor de bijeenkomst, stonden de Ministers nog even ver van elkaar als ooit over de quaestie van de grens. Er scheen een goede kans te zijn dat de Britse en Noordamerikaanse en mogelijk ook de Franse voorstellen, die niet veel verschillen, in overeenstemming kunnen worden gebracht, doch de Sovjet Unie blijft blijkbaar de Joegoslavische eisen steunen voor het gehele schiereiland Istrië met inbegrip van Triëst (Parijs, (AP) 3.5).

OPPOSITIE TEGEN VOORSTELLEN VOOR PALESTINA.

Plannen voor een eventuele beweging van burgerlijke ongehoorzaamheid der Arabieren als protest tegen het rapport van het onderzoekingscomité in Palestina worden bestudeerd door het noodcomité dat benoemd werd door het Arabische Hoger Comité. Jamal Husseini, Beheerder van het Hoger Comité, maakte na een bijeenkomst van zes uren bekend, dat het noodcomité de plannen voor de staking uiteen zou zetten alsook de methoden die gebruikt zouden worden „om de jeugd van Palestina te mobiliseren ter verdediging van het land". De namen van de leden van het noodcomité werden niet genoemd.

Husseini zeide ook, dat een reeks massa-betogingen gehouden zou worden in de steden en dorpen te beginnen op 10 Mei. De leden van het Hoger Comité zullen de bevolking toespreken.

Hij zeide, dat afgezanten van het Hoger Comité van plan zijn tegen het weekeinde te vertrekken naar alle Arabische hoofdsteden om steun te zoeken voor de Palestijnse Arabische tegenstand tegen uitvoering van het rapport van het comité.

Het Arabisch Hoger Comité heeft ook alle wetgevende organen in alle Arabische staten verzocht om voorstellen te doen „in de verdediging tegen de ramp" van het rapport. In de telegrammen die verzonden werden noemde men Palestina „de eerste defensielinie voor alle Arabische landen". De telegrammen die getekend werden door Husseini zeiden, dat het een gevaar voor de gehele Arabische wereld is indien Palestina ophoudt een Arabisch land te zijn (Jerusalem, (AP) 2.5).

HADJI MAS MANSOER OVERLEDEN.

Hadji Mas Mansoer, een van de drie Indonesische leiders die met de Japanners hebben samengewerkt, is te Soerabaia overleden. Sedert zijn aanhouding op 1 April vertoefde hij in het ziekenhuis te Soerabaia. (Aneta)

„Bewondering voor wat Zij deden"

(H. J. SUERMONDT)

Hedenmiddag om 13 uur hield de A.M.C., kapitein luitenant ter zee Henri J. Suermondt voor de Curom de volgende indrukwekkende rede:

Op verzoek van het Comité ter herdenking van de Bevrijding van Nederland rust op mij de moeilijke, maar ook vererende taak, nu, nadat zojuist geheel Curaçao één minuut lang een eerbiedige stilte in acht nam, enkele woorden te spreken ter herdenking van hen die in de afgelopen oorlog het hoogste gaven wat een mens geven kan in de strijd tegen den overweldiger en later voor de vrijmaking van ons Vaderland.

En ik vraag mij af of woorden, hoe simpel en diep gevoeld ook, of woorden ooit tot uiting kunnen brengen die gevoelens van dank maar ook van bewondering voor wat Zij deden.

Mijn gedachten gaan terug naar die tiende Mei 1940 toen over Holland de luchtorden trokken van dat beestenvolk dat Zijn aard en wezen voor eeuwig brandmerkte met name als Rotterdam, Putten en erger nog met Bergen-Beltzen, Dachau, Auschitz. Op die stralende Meiochtend vielen de eerste schoten, gierden de eerste bommen naar beneden. Nog vóór zonsopkomst had Nederland de eerste doden te betreuren.

Holland was klaar, maar slechts met de beperkte middelen van een volk dat eigenlijk niet meer aan oorlog geloofde.

Toch gaven de kerels zich met hun eenvoudige middelen tegen het meest sublieme militaire apparaat, dat de wereld tot toen kende.

De strijd was te zwaar, de materiële overmacht te groot en toen dáárop kwam het meedogenloos vernietigen van het dichtbevolkte centrum van Neerlands grootste havenstad Rotterdam, wat honderden vrouwen en kinderen het leven kostte en de dreiging van een dergelijk gevaar voor onze andere grote steden, toen legde Nederland de wapenen neer.

Wat had die korte strijd gekost. Hoeveel prachtige jonge levens waren toen reeds gegeven.

Maar Nederland zou Nederland niet geweest zijn als niet Nederlanders over de gehele wereld als één man opgestaan waren; Een kreet om vergelding ging op in het grote Nederlands Oost Indië, het rijke Curaçao, het altijd weer opverende Suriname.

Vrijwilligers stroomden toe uit alle landen waar Nederlanders woonden. Mannen en Vrouwen deden hun plicht, hetzij als militair, als burgerwachter, als vrouwelijke hulpkracht, maar ook en vooral als Zeeman op onze beroemde koopvaardijvloot.

In Maart 1942 moest Oost Indië aan den Jap. worden prijsgegeven. Maar men hield vol, overal, zowel in het Vaderland in de ondergronste strijd, als op de Zeven wereldzeeën.

Zwaar, heel zwaar drukte de Duitse laars op het Nederlandse volk, tienduizenden van onze nijverste landgenoten, de Joden vonden hun einde in de gaskamers, al het verzet werd in bloed gesmoord.

Hoe talloos velen vielen voor de vuurpelotons of werden stomweg doodgeknuppeld in gevangenissen en kampen.

Toen kwam de lange, lange strijd. Vijf jaren lang stonden onze mannen en vrouwen naast onze geallieerde kameraden. Velen vielen en vallen helaas nog.

En zeker mogen wij hen herdenken, de vele zonen van onze broedervolken in de grote strijd en ik denk hierbij speciaal aan hen die zich voor de bevrijding van Nederland in voor hen vreemde maar nú bevriende bodem rusten. Hun graven liefderijk verzorgd, vindt men haast door het gehele land.

Hier, op deze eilanden rondom de Caraïbische Zee gaan onwillekeurig onze gedachten het meest uit naar hen die thans niet meer in ons midden zijn.

Daar zijn lege plaatsen op Curaçao en op Aruba, op Bonaire en op St. Maarten, op St. Eustatius en zelfs op Saba. Wij allen mogen trots op hen zijn en herdenken hen hier in diepe eerbied.

Zij, landskinderen en anderen volbrachten in feite die mooie regel uit ons Volkslied:

„Het Vaderland getrouwe blijf ik tot in den dood".

het nieuws van vandaag

De regering van Nederland heeft de eerste stap gezet over de streep die het scheidde van de Indonesische leiders. Zij heeft het gezag van het republikeins bewind de facto erkend in de gebieden op Java en Madoera die niet door de Geallieerde strijdkrachten bezet zijn. Dit is van groot belang omdat daaruit valt op te maken dat men de Indonesische leiding degelijk acht en er zeker vertrouwen is stelt.

Ook heeft de Nederlandse regering te kennen gegeven dat de gebieden in de Indische Archipel vrij zijn om een federatie aan te gaan zo zij zulks wensen.

Toont de regering ten opzichte van de Oost alzo een ruime mate van toegefelijkheid ten aanzien van de West schijnt men zich in het geheel niet warm te maken. Men heeft niet eens begrip voor de toestanden hier en daarom kon in de kring der Verenigde Landen een voorstel worden overwogen om... Joegoslavische boeren naar Curaçao en Suriname te zenden. Wij moeten er werkelijk om lachen. Doch het is een meewarig glimlachje dat hoofdschuddend geschiedt.

Teneergeslagen zijn wij echter over de berichten uit Parijs waar de Ministers van Buitenlandse Zaken nog steeds vergeefs trachten tot een overeenstemming te komen over de vredesverdragen. Men zit nog steeds met het Italiaanse geval ondanks de beslissing van gisteren om de Dalmatische eilanden aan Joegoslavië af te staan. Enkele afgevaardigden deelden mede, dat men nog even ver van een oplossing verwijderd is als vóór de conferentie. Veel hoop bestaat er niet, vooral omdat het standpunt der Russen zozeer verschilt van dat der andere mogendheden.

Byrnes, die juist 67 jaar oud is en 40 jaar getrouwd, tracht nu de wapenstilstandsverdragen te wijzigen. Dan bestaat ten minste de mogelijkheid om de bezettingstroepen uit Italië en de andere gebieden buiten Duitsland terug te trekken.

In Tokio zijn 28 Japanse kopstukken die beschuldigd worden van oorlogsmisdaden voor een internationale rechtbank van negen leden verschenen. Een der beklaagden toonde daarbij symptomen van waanzinnigheid door Tojo op zijn kale bol te meppen, zijn borst te ontbloten en wartaal uit te slaan.

Nederland werd een jaar geleden vrij

„Alles Alles über Deutschland" schreven wij het vorig jaar in de kop van de krant toen de Russen Berlijn veroverd hadden, de Noordamerikanen Oostenrijk binnenstormden en de Britten door Noord-Duitsland snelden om ook Denemarken van het Europese vasteland af te snijden nadat de provincies Zuid-Holland, Noord-Holland en Utrecht reeds ingesloten waren.

Men wist dat het einde van de krijg in Europa nabij was, maar niettemin zat hier iedereen in spanning omdat men niet kon gissen hoe het einde in Nederland zou zijn. Er waren nog Duitse strijdkrachten en die zouden kunnen verkiezen om door te strijden. Er was geen beweging in het front en de bevolking hongerde uit zodat Britse vliegtuigen voedselpakketten gingen werpen, waarover onze briefschrijver George Seppen in dit nummer de historische toedracht beschrijft.

En toen kwam op 4 Mei het eerste gerucht uit Oslo omtrent de overgave der Duitse strijdkrachten in het Noord-Westen van Europa. Later in de middag schetterden de radio's de officiële bevestiging rond. Herman de Mans stem trilde van ontroering door de Prinses Julianazender en uit de Punda klonk een donderend gerommel en geknetter van vuurwerk dat jarenlang was opgespaard voor de gelegenheid: als Nederland weer vrij zou zijn!

De hele avond en de daaropvolgende morgen knetterde het door. De kruitdamp die over Willemstad hing werkte verstikkend. Men was niet veilig meer op straat. Alles moest afgeschoten worden en dat geschiedde ook zodat de algehele bevrijding enkele dagen later vrij stil verliep.

Communicanda en communiqué's, kerkdiensten en redevoeringen, feestelijke bijeenkomsten en heildronken. Overal blijheid. Curaçao één vlaggenzee. Zo is de bevrijding van het moederland ons bijgebleven.

Hoe nauw de band tussen Curaçao en Nederland is, bleek eerst recht in die dagen, de dagen der bevrijding. Men smachtte naar het moment waarop men weer zou kunnen telegraferen en brieven wisselen met familieleden, vrienden en bekenden in het geteisterde Nederland, naar het moment waarop men een en ander zou kunnen opzenden om de nood te helpen lenigen. Curaçao was blij maar vergat de ellende niet die ginder heerste.

Vandaag, een jaar later, is de toestand al aanmerkelijk veranderd, doch lang niet normaal. Van de idealistische dromen die men gedurende de oorlog in Nederland droomde is niets, maar dan ook niets uitgekomen. In stede van een gehoopte vernieuwing verrees het oude in herkauwende verwarring, die nog zwaarder te dragen viel door de corruptie welke helaas ons zo mooie overheidsapparaat van vóór 1940 bleek te hebben aangetast en de herleefde eerzucht van lieden voor wie het heil des volks alleen in de voldoening van eigen belangen en de uitleving van eigen voorkeuren en persoonlijke inzichten is gelegen. De brieven uit Nederland zijn nog somber, maar zoals ons nog gisteren iemand schreef, die verleden week met de Skymaster naar Nederland was teruggekeerd: „... met welk een verbazing reden wij uit Amsterdam naar huis temidden van vette koeien, mooie weiden en bossen. En overal die bloemen. Groeten uit, bij Curaçao vergeleken, welvarend Nederland". Dat is schone taal, geboren uit de liefde tot het land dat den Europesen Nederlanders onder onze lezers boven al lief is en dat voor onze Curaçaose lezers zeker als nummer twee komt. Curaçao heeft iets van de ereschuld kunnen betalen. Het heeft voor millioenen aan voedselpakketten gestuurd, er zijn fondsen opgericht om te steunen, Katholiek Curaçao heeft Katholiek Nederland leren helpen. Nog moet er geholpen worden, maar wij zijn dankbaar dat het nog zo goed afgelopen is en nemen ons voor, in weerwil van bureaucratische belemmeringen, voort te gaan ons land en ons volk te helpen. Op deze eerste jaardag van Nederlands bevrijding smeken wij den Allerhoogste, dat Hij van Nederland binnen niet te lange tijd het welvarende, gelukkige land make van weleer.

CURAÇAO

HET FEESTPROGRAMMA.

Als volgt is het programma ter gelegenheid van de eerste Herdenking der Bevrijding van Nederland.

Vrijdag, 3 Mei 1946 12 uur: luiden der kerkklokken gedurende een kwartier. Alle vlaggen worden halfstok gehesen tot zonsondergang.

13 uur: lossen van een kanonschot, waarna gedurende een minuut stilte zal worden betracht tot herdenking van de gevallenen. Herdenkingsrede uit te spreken voor de „Curom" door den Algemeen Militair Commandant, Kapitein Lutenant ter Zee Henri J. Suermondt.

Deze rede vindt men elders in dit blad afgedrukt.

18.15 uur: Herdenkingsdienst in de Synagoge Mikvé Israel, waarvan elders de Orde van Dienst wordt gepubliceerd.

Het Comité doet een beroep op alle ingezetenen om Vrijdag, 3 Mei als een rouwdag te beschouwen, zich te onthouden van feestelijkheden en de oorlogslachtoffers in hun gebeden te herdenken.

Zaterdag, 4 Mei 1946 6 uur: hijsen van alle vlaggen.

8 uur: Zanghulde aan den Gouverneur van Curaçao door de Curaçaose schooljeugd in het Fort Amsterdam. Uitreiking van een versnapering aan de kinderen na terugkeer in de scholen.

11 uur: Herdenkingsrede uit te spreken voor de „Curom" door den President van het Hof van Justitie, Mr. Frans A. Jas.

Gedurende de morgen rondgang van muziekcorpsen door de straten van Willemstad.

16 uur: Muzikale wandeltocht door Willemstad in groepsverband. Deelnemende groepen worden verzocht uiterlijk 15.45 uur op het Johan van Walbeeckplein aanwezig te zijn. Alle Verenigingen worden uitgenodigd wandelgroepen samen te stellen.

Zondag, 5 Mei 1946 9 uur: Dankdiensten in de Protestantse- en Katholieke kerken. Laat op 4 Mei a.s. uw blijdschap blijken door het uitsteken van uw vlag!

MORGEN GEEN KRANT.

In verband met het Bevrijdingsfeest op morgen zal „Dagblad Amigoe di Curaçao" niet verschijnen.

VERENIGINGSNIEUWS.

— Sint Thomaskring: Hedenavond 20 uur in de Sint Thomasclub herdenking van degenen, die in de strijd voor Neerlands bevrijding hun leven gaven. Daarna lezing door Meester Joseph J. A. Ellis voor Criminologie.

JOODSE HERDENKINGSDIENST.

Hedenavond (Vrijdag) wordt om 18.15 uur een Synagogedienst ter herdenking van de in de oorlog gevallen Nederlanders gehouden. De orde van de dienst luidt als volgt.

	Bladzijden in het Gebedenboek:
1. Sabbath-gebeden en psalmen	155-162
te reciteren door den Voorganger	
2. Avondgebed Voorganger en Koor	162-174
3. Gebed voor Koninklijk Huis en Overheid te reciteren door den Voorganger	
4. Psalm 23 te reciteren door den Voorganger	174
5. Herdenking der gevallenen Koorzang en gebed	
6. Predicatie door den Voorganger	
7. Slotzang Koor	177
8. Zegening van de Gemeente door den Voorganger	

VAN ASBECK GERIDDERD.

Ingevolge telegrafisch ontvangen bericht van Zijne Excellentie den Minister van Marine, is bij Koninklijk besluit van 15 April 1946 No. 3, benoemd tot „Ridder in de orde van den Nederlandsen Leeuw" de Schout-bij-Nacht Carel J. baron van Asbeck.

De A.M.C. heeft den Schout-bij-Nacht Van Asbeck namens alle officieren van Zee- en Landmacht in dit Gebiedsdeel telegrafisch met vorengenoemde onderscheiding geluk gewenst.

OFFICIER VAN VOEDING.

Met ingang van 1 Mei 1946 is „eervol" ontheven van de functie van Officier van Voeding in het Gebiedsdeel Curaçao de Reserve 2e Luitenant der Infanterie bij het K.N.L. W. H. Zeeman.

Met ingang van dezelfde datum is belast met voornoemde functie de Reserve 1e Luitenant der Infanterie bij het K.N.L. B. M. van Bemmel.

VLAGGEN HALFSTOK.

Naar aanleiding van het overlijden van den Chief Justice Harlan F. Stone hebben alls Noordamerikaanse Militaire inrichtingen order gekregen tot en met 22 Mei as. de vlag halfstok te voeren.

Waar op het gebouw van de bureaux van den A.M.C. de Noordamerikaanse vlag naast de Nederlandse vlag waait, zal gedurende die tijd ook de Nederlandse vlag aldaar halfstok gevoerd worden.

EEN CAUSERIE OVER IETS VAN CHINA.

Woensdagavond hield Mevrouw Lynn Franklin, echtgenote van den Noordamerikaansen Consul-generaal, een causerie in het logegebouw over haar bevindingen in China tijdens haar verblijf aldaar. De causerie had plaats na de dienst der Methodisten, die geleid werd door Ds. William J. Barrett. Vele vooraanstaande leden uit de Curaçaose samenleving, waaronder de Gouverneurse en de echtgenote van den Chinese consul-generaal waren aanwezig.

Ook Vice-admiraal baron en baronesse van Asbeck woonden de causerie bij, die nog interessanter gemaakt werd door de verschillende Chinese kantwerken en kleding, die ter bestudering rondgingen. De geestige en interessante causerie werd hogelijk gewaardeerd. Tot slot werd mevrouw Lynn Franklin allerhartelijkst bedankt.

TELEGRAMWISSELING.

De Gouverneur zond de volgende brief aan de Staten:

Hierbij heb ik de eer Uw College te melden dd. 20 April 1946 aan den Heer Waarnemend Gouverneur van Suriname te hebben geseind:

„Letter F Staten van Curaçao mij verzochten medewerking te willen verlenen dat commissie uit hun midden contact zou opnemen met Staten van Suriname teneinde aldaar besprekingen te houden over de wensen, die op het gebied van autonomie leven in zusterstaatsdeel stop verneem gaarne mening uwerzijds."

Daarop heeft de Waarnemend Gouverneur dd. 23 April als volgt telegrafisch geantwoord:

„Uw letter F geen bezwaar mits besprekingen zich bepalen tot de staten en statenleden dus geen enquête naast door gouverneur ingestelde commissie staatkundige hervormingen uit wier straks in te dienen rapport ieder de wensen die op het gebied van autonomie in Suriname leven zal kunnen vernemen punt verder geen inmenging in locale aangelegenheden hoewel ik overigens elk contact met Curaçao toejuich."

Gouverneur van Curaçao,
w.g. P. Kasteel.

„BRANDING".

Onvoorziene omstandigheden voorbehouden, zal „Branding", het blad van de St. Thomaskring, omstreeks het midden van de maand verschijnen. Naar men ons mededeelt, belooft het eerste nummer interessant te worden.

ARUBA

ARUBA'S FEEST.

Programma ter herdenking van de eerste verjaardag der bevrijding in Nederland.

3 Mei 12 uur: Luiden der klokken, terwijl tezelfder tijd de vlaggen gehesen zullen worden.

13 uur: Loeien der sirenes, gevolgd door 1 minuut stilte ter herdenking van de gevallenen.

Het publiek wordt hiermede verzocht, na het zwijgen van de sirenes alle verkeer en arbeid te staken en gedurende 1 minuut volkomen stilte te betrachten.

17 uur: Herdenking de gevallenen op het kerkhof te Oranjestad.

Toespraak van den Kapitein K.N.I.L. J. Postma.

Zaterdag 4 Mei: Van 6 uur af muziek door de stad.

8 uur: Aubade der schoolkinderen voor het Gezaghebberskantoor.

8.15: Parade voor het Gezaghebberskantoor.

16 uur: Muzikale rondgang door Oranjestad.

Toespraken tot het volk voor de Gezaghebberswoning.

Route: Pier, Schelpstraat, Nassaustraat, Ooststraat, Rooiweg, Lagoenweg Zuid, Irenestraat, Wilhelminastraat, ontbinden bij het Douanekantoor.

Het comité verzoekt aan alle verenigingen, organisaties, bonden- sportclubs, padvinders enz. aan deze rondgang deel te willen nemen.

Het comité wekt hierbij tevens de bevolking op de herdenkingsdiensten in de kerken bij te wonen.

RECHTER GIJSEN VERTREKT.

Officieel is op Aruba afscheid genomen van Rechter Mr. Henri J. Gijsen, die binnenkort naar Nederland zal vertrekken en vermoedelijk vervangen zal worden door Mr. Christiaan F. Klokke. Een speciale rechtzitting werd gehouden waarbij de heer Philipszoon, substituut-officier van Justitie, den scheidenden Rechter toesprak namens de rechtbank. Namens de balie werd het woord gevoerd door practizijn Marchena. Gezaghebber Kwartsz had zich laten vertegenwoordigen door den heer Hessling.

In het Strandhotel werd later een noenmaal aangericht waarbij o.a. enkele advocaten uit Curaçao tegenwoordig waren en het woord gevoerd werd door Mr. Dr. G. Ginsberg.

NIEUWS VAN OVERAL

BERECHTING VAN JAPANSE OORLOGSMISDADIGERS.

door
Duane Hennessy.

Twee klappen op Tojo's kale hoofd door een wispelturigen medebeklaagde verrastten de aanwezigen in de rechtszaal, terwijl 28 Japanners hoorden hoe zij ervan beschuldigd werden de Stille Oceaan in een oorlog van hebzucht te hebben geworpen. De speelse klappen vormden slechts een onderdeel van de potsierlijke handelingen van Sjoemei Okawa, die lang gepleit heeft voor een aanvalsoorlog om de blanke rassen uit Azië te verdrijven. Onder het uitroepen van een brabbeltaaltje dat zelfs de Japanners zelden niet te kunnen verstaan, werd hij handhandig uit de rechtszaal gesleept door de militaire politie bij het middag-reces.

Terwijl de klerken de lange dagvaardingen voorlazen in het Engels en Japans voor de negen rechters van de internationale rechtbank, zat Okawa — die een der leiders van de Zuidmantsjoerijse spoorweg was — te bidden onder het maken van vreemde gesticulaties. Hij ontknoopte zijn jasje om zijn borst te ontbloten en leunde toen met een sluwe glimlach op het gelaat voorover om den niets vermoedenden Tojo op zijn kaalgeschoren hoofd te meppen. De ontstelde Tojo keek met een ruk op van het afschrift van de dagvaarding, welke hij bestudeerde en keek toen den man in de rij achter hem aan met en droevige begrijpende glimlach.

Toen de rechtbank de zitting schorste en de fotografen de zaal instormden, gaf Okawa weer een flinke klap op het hoofd van Tojo die druk bezig was met zijn papieren. Tojo grinnikte. Onder geroep van een wartaaltje werd Okawa uit de zaal getrokken voor de andere 27 beklaagden uit. Hij schopte zijn schoenen uit en ging barrevoets naar buiten.

Toen de zitting van de dag eindigde om 16.40 uur Tokio-tijd hadden de klerken 47 van de 55 aanklachten in de dagvaarding voorgelezen. Alle dagvaardingen moeten worden voorgelezen omdat de beklaagden weigerden om afstand te doen van het recht om haar in de rechtszaal te horen. De voorlezing zal worden hervat wanneer de rechtbank morgen om 9.30 uur bijeenkomt. Dan zullen de beklaagden zich schuldig of onschuldig moeten verklaren. Men verwacht dat zij het laatste zullen doen (Tokio, (AP) 3.5).

FINANCIELE OVEREENKOMST TUSSEN ENGELAND EN FRANKRIJK.

Frankrijk en Groot Britannië hebben een nieuwe financiële overeenkomst getekend waarbij Frankrijk overeenkwam zijn gehele schuld aan Groot Britannië ten bedrage van 110 millioen Pond te betalen vóór 1 April 1949.

Het nieuwe pact werd Maandag getekend en Donderdag als een Witblad gepubliceerd. Frankrijk verminderde zijn schuld reeds van 150 millioen Pond door de betaling van 40 millioen Pond in goud.

Volgens het verdrag zal Frankrijk de schuld tot de helft terug brengen tegen eind Maart van het volgend jaar, verder 25 millioen Pond betalen in het volgend jaar en de overige 30 millioen Pond het daaropvolgend jaar. De betaling moet geschieden in goud of obligaties op de Londense Beurs behalve dat tot het eind van dit jaar Frankrijk tot 10 millioen Pond in dollars kan betalen. Frankrijk maakte 100 millioen Pond van de schuld door een Britse lening een jaar geleden en voegde daarbij nog 50 millioen Pond in een overeenkomst ter regeling van het onbetaald saldo op een handelsverdrag (Londen, (AP) 2.5).

KIEZERSLIJSTEN IN SPANJE

Franco heeft opdracht gegeven voor het gereedmaken van kiezerslijsten „voor geval het Staatshoofd het opportuun of nuttig acht" een referendum te houden. Het besluit zeide dat zulk een referendum zou kunnen worden gehouden ingeval van wetten van overwegend belang of om een einde te maken aan de onzekerheid over de publieke mening. Hij gaf evenwel niet te kennen welke vragen zouden kunnen worden voorgelegd aan de kiezers of wanneer (Madrid, (AP) 2.5).

TE KOOP AANGEBODEN

Een microscoop f 180.—

te bevragen:

Sterstraat 10.

food-droppings en het ollege van Cleopatra.

door

GEORGE SEPPEN.

gen verscheen bij de Landsdrukkerij in Den tweetal officiële publi- niet alleen belangrijke en bevatten van histo- dpunt bezien, maar bo- bestudering ten volle voor een ieder, die in pen oorlogsjaren bui- heeft vertoefd.

jn een Memorandum Duitse aanbod tot een ng der feitelijke vijan- n in het nog bezette ds gebied van April het „Verslag van de heden van vertrou- nen der Regering, aan- bij Besluit van Harer Regering van 2 Au- 944". (de prijs bedraagt elijk f 1.— en f 1.50). verblijf van enkele in Nederland, is het elijk gebleken, hoe moei- s, om zich een zuiver al het gebeurde te vor- specaal in het laatste ar 1944-1945 —, wan- en moet afgaan op ge- n van uiteenlopende aard het luisteren naar de ster- alen van het grote pu- r zijn er maar weinigen, en worden geacht in zijn om een aaneengeslo- ven indruk te geven. De tirade ,dat is met geen beschrijven" hoort men te vaak, als blijkt, dat eugen schromelijk te kort an wel dat een intellect staat is zich in een be- uitdrukkingsvorm te

daad het ging in die zwa- nden in de allereerste om eigen lijfsbehoud, om kte bestaan van zichzelf de zijnen, en toen in de Maart, April en Mei 5, de gebeurtenissen el- in een enorm snel tempo en waren slechts weini- staat deze op de voet te laat staan scherp te be- en te belichten of te n.

verschillende uitgaven tijd dragen een sterk en persoonlijk karak- zijn uiteraard weinig ief, ook al omdat in die dagen de ware en grootste verdienste voor den waren Nederlander, naast zijn streven naar eigen behoud, voornamelijk in afbraak en destructie bestond. En dit is geen verwijt maar een hulde!

De gehele maand April 1945 hebben de besprekingen en onderhandelingen van het College van Vertrouwensmannen geduurd, op de achtergrond waarvan Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Bernhard als Bevelhebber der Nederlandse Strijdkrachten stond. Voorzichtigheid, begrijpelijke achterdocht en gereserveerdheid van onze zijde waren daarbij het begrijpelijk parool.

„Gewezen werd op de uitspraken van Hitler in „Mein Kampf" 1) en van Von Clausewitz in „Vom Krieg", waarin deze beide schrijvers wijzen op de plicht om onder bepaalde omstandigheden verdere strijd te staken. Een opmerking van den Rijkscommissaris, dat helaas door het gebeuren Centraal Europa in Oostelijke richting zou afdrijven, werd ontkend en tenslotte gaven beide Duitse representanten volkomen toe, dat de verhouding tot Nederland voor de toekomst van Duitsland van zeer grote betekenis was en zodanige verhouding met andere kleine staten verre overtrof. Plotseling reageerde de Rijkscommissaris op deze gedachtenwisseling door uit te spreken, dat de Duitse autoriteiten hier te lande maar één opdracht hadden en die onder alle omstandgheden moesten uitvoeren, zolang de oorlogstoestand in Duitsland duurde, namelijk om het kustgebied te houden. Onder kustgebied moest dan worden verstaan de kust van Noord- en Zuid-Holland met de daarachter gelegen door de militaire autoriteiten nodig geachte operatiegebieden, zich uitstrekkende tot de Grebbelinie, wellicht de Hollandse waterlinie. Bij de bespreking, die van deze uitlating het gevolg was, verklaarde de Rijks-Commissaris, dat wanneer de Geallieerden voor de Grebbelinie zouden blijven en geen verdere oorlogshandelingen tegen het Nederlandse kustgebied zouden ondernemen, de Duitse legerleiding hier te lande bereid zou zijn om **geen verdere gebieden te inunderen, geen kapitaalgoederen verder te vernietigen** en haar medewerking te verlenen aan de mogelijkheid van uitgebreid reliefwerk. De Rijkscommissaris zou in dat geval er voor zorg dragen, dat alle **politieke gevangenen uit de gevangenissen naar een behoorlijk kamp zouden worden overgebracht,** dat geen terechtstellingen meer zouden plaats vinden en dat de S.D. haar acties, razzia's etc. zou staken" (blz. 8).

Dit protocol werd naar aanleiding van een onderhoud op de 12e April 1945 met Vertrouwensmannen **van Duitse zijde opgesteld.**

Vijf dagen later werd van dezelfde zijde de Wieringermeerdijk — anders dan tengevolge van een vergissing — doorgestoken met het bekende gevolg. De toegezegde reliefhaven Rotterdam probeerde men van Duitse zijde te veranderen in Den Helder (voor voedseltransporten veel te afgelegen) en eerst na persoonlijke interventie van Generaal Dwight D. Eisenhower veranderde Seyss Inquart op de 27e April 1945 van tactiek.

Op de 30e April 1945 verscheen de Rijkscommissaris te Achterveld voor den Chef-Staf van het Geallieerd Opperbevel, Generaal Bedell Smith, maar op de 2e Mei werd gerapporteerd, dat steeds nieuwe inundaties van Duitse zijde werden gesteld. Zo kwamen de Tielerwaard, de Polders Dalem, Heukelom, Asperen en Vuren onder water te staan.

Inmiddels hongerde Nederland langzaam maar zeker uit en toen kwam het plan van het Geallieerde Opperbevel van de voedselvoorziening door de lucht, een plan dat zowel door opzet als uitvoering beide, onnoemelijk velen van de ondergang heeft gered en dat, zo niet het enige, dan toch wel één van de voornaamste, historische gebeurtenissen is geweest in de maand April 1945 voor ons volk.

Wij hebben geen enkele getuige van deze voedselregen gesproken, die in staat was ons zijn relaas te doen, zonder de tekenen van kennelijke ontroering op het gelaat. Maar ook op dit punt werd door den bezetter tegengewerkt en gerekt, waardoor uitstel voor korte tijd noodzakelijk was, juist op het moment toen veler dagen schenen te zijn geteld. Het is daarom goed zowel de aankondiging van dit gebeuren van Geallieerde zijde, als de eerste gewetenloze reactie van den Rijkscommissaris daarop, in extenso over te nemen.

Bij bekendmaking van het Geallieerd Opperbevel van de 24e April 1945 werd het „manna" aldus aangekondigd:

„1. De vijand, die verantwoordelijk is voor uw voedselvoorziening, heeft verzuimd voldoende voorraden aan te voeren, terwijl de verbindingen met Duitsland nog open waren. Nu hij door onze krijgsverrichtingen geïsoleerd en belegerd is en het misdadige besluit heeft genomen om tot het laatste toe verzet te blijven bieden, zal hij niet in staat zijn, u voor honger te behoeden.

2. Daar uw voedselvoorraden zijn uitgeput, heeft de Opperbevelhebber last gegeven, dat onmiddellijk levensmiddelen door vliegtuigen boven bezet Nederland moeten worden afgeworpen.

3. Wij waarschuwen den vijand, dat dit zal gebeuren en dat hij onze pogingen om u te helpen niet mag verhinderen en bemoei-

1) „Wenn ein Volk sichtlich zusammenbricht, und mit schwerster Not kämpft nur weil seine Machthaber falsch gehandelt haben, bedeuten Gehorsam und Pflichterfüllung diesen Machthaber gegenueber doktrinären Formalismus ja reinen Wahnwitz, wenn durch Verweigerung des Gehorsams und der Pflichterfüllung die Errettung des Volkes von seinem Untergang ermöglicht wird."
(Hitler, „Mein Kampf" blz. 593)

lijken. Zelfs indien hij mocht proberen dit te doen, dan zullen wij voort gaan alles te doen, wat in ons vermogen ligt om uw leven te redden.

4. Die levensmiddelen zullen door vliegtuigen van allerlei type worden afgeworpen, voornamelijk door zware bommenwerpers. De toestellen zullen laag vliegen en hun last daar afwerpen, waar deze gemakkelijk door u kan worden verzameld. Wij kunnen u niet tijdig zeggen, waar levensmiddelen zullen worden afgeworpen en u moet daarom de volgende instructies in acht nemen:

a. Verwacht voedselpakketten zowel bij dag als bij nacht. Geeft dus van nu af aan acht op onze vliegtuigen.

b. Vormt, onder leiding van verantwoordelijke personen, groepen om naar vliegtuigen uit te zien en de pakketten te verzamelen. Wij geven den vijand instructies u zoveel mogelijk te helpen. Slaat die hulp niet af, ze zou uw last kunnen verlichten.

c. Als gij onze vliegtuigen hoort aankomen, moet gij in de plaatsen, waar de pakketten zouden kunnen vallen, dekking zoeken. De pakketten zullen niet met valschermen worden neergelaten en ze zullen zwaar genoeg zijn om, als ze u mochten raken, u ernstig letsel toe te brengen of zelfs te doden.

d. Zet, als onze vliegtuigen naderen, op vastgestelde punten wachters uit, om vast te stellen, waar de pakketten neerkomen.

e. Verdeelt het voedsel onderling eerlijk.

f. Als de vijand probeert uw voedsel te stelen, of als hij probeert op onze vliegtuigen te schieten, noteert dan zorgvuldig alle mogelijke bizonderheden en vooral de namen van hen die dit doen. Meldt deze bizonderheden. De leden van de vijandelijke strijdkrachten, die zich hieraan schuldig maken, zullen als oorlogsmisdadigers worden beschouwd en wij zullen ze als zodanig behandelen.

5. Let wel — wij kunnen niet beloven in ieder gebied het juiste aandeel van de pakketten af te werpen. In sommige delen zal het aandeel te groot, in andere te klein zijn. Zorgt daarom zelf voor een eerlijke verdeling.

6. Vergeet niet — wij zijn uw vrienden en wij zullen voortgaan alles te doen, wat in ons vermogen ligt om u te helpen".

Een waardig document, waarin zonder veel ophef of misbaar een gebeurtenis van grote betekenis werd aangekondigd en waarop door den Rijkscommissaris voor het bezette Nederland werd gereageerd op een wijze, die niet alleen de vergiftigde Duitse Nationaal-Socialistische mentaliteit ademt, maar bovendien zonneklaar demonstreert welk een slecht verliezer hij was. Immers verloren was zijn zaak, maar met dit feit voor ogen, kon hij niet nalaten insinuerende suggesties te uiten aan het adres van de „Anglo-Amerikanen" door, in dit beslissend uur voor het behoud van een gedeelte van het Nederlandse volk, nog van „propaganda-trucs" te spreken! Welk een verloren geest!

Bekendmaking van den Rijkscommissaris Dr. A. Seyss Inquart in de Nederlandse Dagbladen, d.d. 25 April 1945.

„Nederlanders!

De Anglo-Amerikanen kondigen aan door het omlaag werpen van kleine hoeveelheden levensmiddelen uit vliegtuigen, de indruk te wekken, dat zij hulp brengen tegen de honger. In werkelijkheid kunnen zulke hoeveelheden levensmiddelen uit vliegtuigen uw tekort aan voedingsmiddelen nooit dekken. Voor een enkele scheepslading van ongeveer 6000 ton b.v. zouden duizenden zwaar beladen vliegtuigen het land moeten overstromen. Bovendien zou een enkele scheepslading bij lange na niet voldoende zijn voor een verzachting van de levensmiddelennood, die enige betekenis zou hebben. Bij de aangekondigde maatregelen van de Anglo-Amerikanen heeft men daarom alleen te doen met een Propagandatruc.

Daartegenover heeft het Oppercommando der Duitse Weermacht in Nederland en de Rijkscommissaris voor het bezette Nederlandse gebied aan het Geallieerde Oppercommando voorgesteld scheepstransporten zoals die tot nu toe plaats hadden via het Rode Kruis en transporten uit de provincie Brabant en uit de Noordoostelijke provincies in nog grotere omvang dan tot nu toe te doen plaats hebben. Dit is gepaard gegaan aan de belofte van belangloze steun voor de rechtvaardige verdeling van levensmiddelentransporten aan de Nederlandse bevolking door de Nederlandse voedselvoorziening. Alleen indien dergelijke transporten, in de omvang, waarin zij van Duitse zijde gewenst worden, door de Anglo-Amerikanen worden toegelaten en bevorderd, is werkelijke hulp en een rechtvaardige verdeling aan alle Nederlanders — niet aan een willekeurige groep of zelfs aan de zwarte handel — gewaarborgd.

De Geallieerden zullen, als zij werkelijk van goeden wille zijn, deze wijze van hulpverlening aan het Nederlandse volk aanvaarden. Alle andere pogingen van de Geallieerden kan men niet anders beschouwen dan als holle propaganda met daarachter verborgen militaire bedoelingen tegen de Duitse verdediging. Terwijl bv. de Duitse troepen laag vliegende vliegtuigen van den vijand onbestreden laten met het oog op afwerpen van levensmiddelen voor de Nederlandse bevolking, zouden deze vliegtuigen Duitse stellingen, aanvoertransporten e.d. kunnen waarnemen en bestrijden, valschermjagers neergelaten, wapens neerwerpen en dergelijke handelingen verrichten, die schadelijk zijn voor de Duitse weermacht, met het gevolg, dat het in het Nederlandse gebied nutteloze verwoestingen zouden worden aangericht.

Om deze redenen moeten dergelijke vijandelijke bedoelingen van Duitse zijde afgewezen worden. De honger zal bezworen kunnen worden door werkelijke hulp, namelijk door scheepstransporten mogelijk te maken en ten uitvoer te brengen; niet door propagandatrucs en door vermomde vijandelijke handelingen

De Rijkcommissaris voor het bezette Nederlandse gebied".

Welk een schandelijke leugens in het gezicht van de nameloze ellende van het Nederlandse volk, in het besef van de onafwendbaar naderende capitulatie. Welk een satanische verdorvenheid in dezen mens!

Maar de vliegtuigen kwamen en het voedsel ook en in het tijdvak van 29 April tot 5 Mei 1945 herleefde Neerlands steden in het Westen de hoop.

In de serie cloisonné-tegels, vervaardigd door de N.V. Koninklijke Delftsche Aardewerk Fabriek „De Porceleyne Fles", bevindt zich er één, die „Airdroppings" werd genoemd en die thans leverbaar is ad acht gulden N.Crt. per stuk.

* * *

Wij gewaagden van het College van Vertrouwensmannen als van het College van Cleopatra.

Op de 16e Augustus 1944 ontving Bossus (Jhr. Mr. Dr. L. H. N. Bosch Ridder van Rosenthal te Utrecht) een microfoto behelzende een Koninklijk Besluit, waarin een aantal vertrouwensmannen aangewezen werd ter overbrugging van het regeringsvacuum, dat zou kunnen ontstaan bij de bevrijding van een gedeelte of van het gehele vaderland. In dit Besluit werden de aangewezenen met een schuilnaam aangeduid en zo heette de ook in De West bekende Prof. Mr. R. P. Cleveringa in dat Koninklijk Besluit Cleopatra. Mr. L. J. A. Trip was Trianon en W. Drees was Dreyfus.

In de hierboven genoemde publicatie is een verslag opgenomen van de werkzaamheden van dit College, waarbij ook de onlangs overleden Prof. Mr. J. Oranje zich bevond, welk lichaam haar werkzaamheden terstond aanving om op de 23e Mei 1945 te worden ontbonden.

Alhoewel niet kan worden ontkend, dat een zekere mate van verwarring de werkzaamheden van het College heeft doorkruist, vooral toen de reeds in 1944 verwachte algehele bevrijding op zich liet wachten, is er toch veel en goed werk gedaan.

Het Verslag spreekt dan ook een zeer duidelijke taal, verheelt de gerezen moeilijkheden, die zich telkenmale voordeden, geenszins en het blijkt, dat er zich in dit regeringsvacuum wel degelijk spanningen hebben voorgedaan, die eigenlijk niet des vacuums zijn.

Het College nam maatregelen ten aanzien van de Departementen van Algemeen Bestuur, de Commissarissen der Koningin, de Burgemeesters in de grote gemeenten en de Politiezorg. Zo dankte Amsterdam zijn kranigen waarnemenden Burgemeester F. de Boer, die onlangs naar Indië vertrok, aan het College van Vertrouwensmannen. Ook kwam het oude paard van stal, nl. het probleem van de politiezorg onder Justitie of onder Binnenlandse Zaken, iets dat heden ten dage eigenlijk nog niet geheel en al is opgelost.

De Financiën waren uiteraard bij Mr. Trip in vertrouwde handen. Er werd gedacht om het Persvraagstuk, de Stichting Nederlands Volksherstel, de Radio, het Nationaal Steunfonds, het Rode Kruis, de Kunst, de Zuivering op allerlei terrein. De verhouding tot de Illegaliteit werd onder ogen gezien en de inleidende besprekingen voor de capitulatie voorbereid, zoals uit het voorgaande reeds bleek.

En bij de uiteindelijke bevrijding op 4 Mei 1945 ontstond even een merkwaardige nevelachtige toestand, waarvan in het Verslag o.a. wordt gezegd:

„Hoewel op Vrijdag 4 Mei 1945 de radio-omroep Herrijzend Nederland de volledige capitulatie van het Duitse Leger en daarmede de bevrijding van het gehele Nederlandse grondgebied had aangekondigd, waren de onderhandelingen over de uitvoering der capitulatie met het opperbevel der in de vesting Holland gelegerde troepenonderdelen nog niet voltooid. De Duitse autoriteiten stelden zich op het standpunt, dat zij nog het gezag oefenden. Hierdoor ontstond de merkwaardige situatie, dat in de vlaggende Residentie niet alleen de Grüne Polizei, doch ook Duitse soldaten en officieren gewapend rondliepen. De Zaterdag (5 Mei) bracht geen verandering in deze toestand. Slechts het ongeduld van het publiek nam toe en er begonnen zich steeds duidelijker tekenen te vertonen, dat het publiek iets verwachtte. Des Zondagsmorgens (6 Mei) had de toestand zich zover opgeklaard, dat de Vertrouwensmannen besloten naar buiten op te treden. Omstreeks twaalf uur werd op de toren van de Jacobskerk te 's-Gravenhage de driekleur gehesen, waarna de Voorzitter van het College van Vertrouwensmannen van het bordes van het Stadhuis hun proclamatie voorlas. Op die dag verscheen een bizondere Staatscourant, waarin naast het benoemingsbesluit van Vertrouwensmannen de proclamatie was afgedrukt. Immers aarzelden de Vertrouwensmannen tot de afkondiging van de met het oog op een eventueel vacuum ontworpen besluiten over te gaan, daar de komst van het Militair Gezag ieder ogenblik te verwachten viel en zij het beter oordeelden deze van dat Militair Gezag te doen uitgaan.

De Maandagochtend en -middag verliepen echter zonder dat het Militair Gezag arriveerde, waarop de Vertrouwensmannen tenslotte besloten tot bedoelde afkondiging over te gaan.

Op 8 Mei verscheen dientengevolge opnieuw een Staatscourant. Op die dag te omstreeks half tien uur des avonds ontvingen Vertrouwensmannen den Chef-Staf van het Militair Gezag Generaal-Majoor Mr. H. J. Kruls en de leden van zijn Staf. Op dat moment eindigden formeel de werkzaamheden van het College.

In de daarop volgende dagen werd aan den Staf Militair Gezag en aan de naar Den Haag overkomende Ministers een uiteenzetting gegeven van de werkzaamheden van het College. Op verzoek van den Minister-President en van den Chef Staf Militair Gezag hielden Vertrouwensmannen zich nog enige tijd beschikbaar om de Regering van Advies te kunnen dienen. Op 23 Mei 1945 werden Vertrouwensmannen in de eerste Ministerraad hier te lande na 10 Mei 1940 ontvangen en werd het College officieel door den Minister-President ontbonden."

Thans is er een vol jaar voorbij gegaan en Nederland herrijst! Ontelbaar zijn nog de problemen en schier ongelooflijk de moeilijkheden. Hinderlijk is vaak de verwarring en pijnlijk de telkens opdoemende morele onbetrouwbaarheid. Brandend zijn de vraagstukken van sociale en morele aard. Zwaar drukkend zijn de lasten en hoog stijgt nog in vele gevallen de barre nood. Maar toch, het gaat vooruit, tergend langzaam en met felle schokken soms. Er is bittere critiek en angstwekkende somberheid naast oplaaiend enthousiasme. Er is diepe verwording en akelige lichtzinnigheid, maar er is ook waarachtig Geloof!

Er zijn er velen, die volgen en enkelen, die voorop willen gaan. Ook in het verleden was dat zo en tenslotte waren het juist die weinigen, door wier offer Nederland behouden bleef.

In dit licht bezien, zal het met Gods hulp toch wel gaan, alle vervlakking en onevenwichtigheden ten spijt.

Moge de herdenking onzer Bevrijding in alle opzichten ook waardig en stijlvol zijn!

DEPARTEMENT VAN ONDERWIJS EN VOLKSONTWIKKELING.

EXAMENS MACHINESCHRIJVEN EN STENOGRAPHIE vlg. het progr. V.L.I.S.E.M.,

te houden op Curaçao den 11n en 18n Mei 1946.

De aangifte moet met gelijktijdige storting van het examengeld ad f. 6.— vóór den 8n Mei e.k. geschieden bij het Departement van Onderwijs en Volksontwikkeling, Joh. van Walbeeckplein.

Willemstad, 2 Mei 1946.
De wnd. Inspecteur van het Onderwijs,
C. F. Zebregs.

CHURCHILL NAAR NEDERLAND.

Churchill komt op 8 Mei as. in Nederland aan, waar hij te Leiden het ere-doctoraat zal ontvangen. Hij zal tot 13 Mei in Nederland blijven. (Aneta)

3½% DIVIDEND.

De aandeelhouders van de Bank van Nederland hebben de directie gemachtigd 3½% dividend uit te keren voor 1945 indien de eisen van de Bank tegen Duitsland ingewilligd worden.

PROTEST.

De Nederlands Indische Regering heeft protest aangetekend bij het geallieerde hoofdkwartier tegen de landing van drie Japanse vliegtuigen met het roodwitte embleem op het vliegveld van Batavia. (Aneta)